

LLOC

Totes les conferències es faran al
Centre Borja
Carrer Llaceres, 30
Sant Cugat del Vallès

INSCRIPCIONS

www.universitatdelapau.org

A partir del **3 de juliol** al
Centre Borja

PREU

70 € (curs complet);
40 € (matins o tardes); 20 € (1 dia)

50% de descompte per a persones
jubilades, a l'atur i estudiants
(en opció de curs complet)

Secretaria permanent:
Plaça del Coll n.4 (Xalet Negre)
08172 Sant Cugat del Vallès
Tel 935 657 000 (ext. 2742)
secretaria@universitatdelapau.org
www.universitatdelapau.org
www.facebook.com/unipau
Twitter: @unipaustc

elCugatenc

Curs d'Estiu Universitat Internacional de la Pau

XXXIV EDICIÓ

FRONTERES: PERMEABILITAT PER LES ARMES I ELS CAPITALS MURS PER A LES PERSONES

Sant Cugat del Vallès
del 4 al 10 de juliol de 2019

Amb la col·laboració:

Les fronteres són murs externs que ens aïllen de la resta de la humanitat i barreres internes que ens separen dels nostres veïns. Poden ser murs aixecats pels governs a través de les seves institucions polítiques, legislatives, militars i policials, però també són muralles mentals construïdes pel poder a través de les pors a l'estrany, augmentades mitjançant les notícies focalitzades pels mitjans de comunicació i pels grups polítics que impulsen als desfavorits a pensar que la causa dels seus problemes no és estructural sinó culpa d'aquests estranys invasors. Dins de les nostres societats les fronteres es concreten en límits culturals i econòmics entre els éssers humans, barreres visibles i invisibles que divideixen a la població en barris diferents, amb una sanitat diferenciada i una educació jerarquizada per grups de classe o ètnia. El mapa, que imposa un dibuix en un paper partint la humanitat en trossos, s'uneix a les fronteres invisibles de l'exclusió social. I aquest crea el més terrible dels murs, el mental, que esclerotitza i anul·la el progrés de les societats.

Dijous 4 juliol INAUGURACIÓ

18.30 h Inauguració institucional

19.00 h Conferència inaugural
Fronteres i territori: nocions, reptes i valors
Daniel Nordman. Director de recerca, Centre Nationale de la Recherche Scientifique, França

Divendres 5 juliol LA INVENCIO DEL MAPA
I LA IMPOSICIÓ DELS TERRITORIS
SOBRE LES PERSONES

MATÍ

9.30 h Dibuixar les fronteres: la cartografia com a poder
Oscar Jané. Professor del Departament d'Història Moderna i Contemporània, Universitat Autònoma de Barcelona

11.30 h La construcció imaginària de la frontera.
Guetos o defensa de la identitat?
José M. Perceval. Professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona

12.30 h La imatge de la frontera en la representació artística.
Creació de barreres mentals
Borja Franco. Investigador Ramón y Cajal i professor del Departament d'Història de l'Art, Universitat Nacional d'Educació a Distància

TARDA

16.30 h De l'imperi araboislàmic fins l'actualitat
d'un gihadisme sense fronteres
Luis Bernabé. Catedràtic d'Estudis Àrabs i Islàmics, Universitat d'Alacant

17.30 h Les fronteres religioses de la cristiandat:
de la conversió de l'infidel a la civilització
del bàrbar en l'imperialisme colonial
Youssef al Alaoui. Professor del Departament d'Estudis Romànics, Universitat de Rouen

Dissabte 6 juliol LES FRONTERES POLÍTIQUES
QUE DIVIDEIXEN EL PLANETA

MATÍ

9.30 h "Si ets negre, ets migrant". Treball col·lectiu amb
demandants d'asil sobre la categorització
a la societat francesa
Séréna Naudin. Investigadora, Centre de Recherches Sociologiques et Politiques, Université Paris 8

11.30 h La indústria de la vigilància als Estats Units
i a Espanya: els dispositius de control al servei
de la detecció i detenció del trasllat de persones
Maria Isolda Perelló. Investigadora en Migració i Desenvolupament, Universitat de València

12.30 h El rol de les fronteres en la geopolítica.
Els casos de Palestina i Mèxic
Julieta Fuentes. Investigadora, Centro de Investigación en Ciencias de Información Geoespacial – Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología, Mèxic

TARDA

16.30 h La repressió a formes de vida diferents
Pastora Filigrana. Advocada, Jarsia Abogadas Sociedad Cooperativa Andaluza

17.30 h Refugiats polític i exiliats econòmics. Diferències de drets?
Javier Martín. Corresponsal al nord d'Àfrica, Agència EFE

Diumenge 7 juliol LES FRONTERES SIMBÒLIQUES

MATÍ

9.30 h Les fronteres invisibles de l'exclusió social
Valeria Verdolini. Professora, Università degli Studi di Milano

11.30 h Megalòpolis: ciutat global *versus* ciutats fetes a mà
Zaida Muxi. Doctora arquitecta i professora, Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona

12.30 h L'educació com a creadora o superadora
de fronteres. L'atenció a grups vulnerables
Joaquín Gairín. Catedràtic de Didàctica i Organització Escolar, Universitat Autònoma de Barcelona

TARDA

16.30 h Fronteres morals i gènere
Irantxu Varela. Activista feminista, Faktoria Lila
Maria José Aguilar. Catedràtica de Treball Social, Universidad de Castilla La Mancha

17.45 h La frontera de la salut com a dret humà:
causes de la salut col·lectiva, desigualtats
i mercantilització de la sanitat
Joan Benach. Catedràtic de Sociologia i Salut Pública al Departament de Ciències Polítiques i Sociologia, Universitat Pompeu Fabra

Dilluns 8 juliol EL NEGOCI DE LES FRONTERES.
SEGURETAT, MURS I TRAFICANTS
DE PERSONES

MATÍ

9.30 h Com les imatges (re)construeixen la realitat
que es viu a les fronteres i a les rutes migratòries
Anna Surinyach. Fotoperiodista i editora gràfica, revista 5W

11.30 h "El meu veí trafica amb persones": l'impacte de les màfies
del contraban d'éssers humans entre la població líbia
Karlos Zurutuza. Periodista de Jot Down

12.30 h La frontera Estats Units-Mèxic:
entre la refronterització i la resistència
Xavier Oliveras. Investigador i professor del Departament d'Estudis Urbans i Medi Ambient, Colegio de la Frontera Norte, Mèxic

TARDA

16.30 h Els paradisos fiscals.
La llibertat de circulació dels capitals
Hernan Cortés. Doctor en Relacions Internacionals i expert en economia política

17.30 h La violència dels murs a les fronteres
Ainhoa Ruiz. Investigadora i doctoranda en Pau, Conflictes i Desenvolupament, Centre Delàs d'Estudis per la Pau

Dimarts 9 juliol FRONTERES PER ALS DRETS HUMANS:
MIGRACIONS I NOUS POPULISMES

MATÍ

9.30 h Gènesi del projecte Refugees Welcome
Pau Alonso. Soci-voluntari i activista de Refugees Welcome, membre de la junta directiva estatal

11.30 h Punt d'origen i punt de destinació:
el recorregut de la tragèdia
Amadou Bocar Sam. Coordinador de projectes, Associació per la Cooperació, la Inserció Social i la Interculturalitat

12.30 h La frontera Europa
Simona Škrabec. Escriptora, traductora i professora, Universitat Oberta de Catalunya

TARDA

16.30 h El discurs populista de la immigració:
cap a una política de miratges
Blanca Garcés. Investigadora del CIDOB

17.30 h La subcontractació de la vigilància de les fronteres de la
Unió Europea: els casos del Marroc, Algèria, Líbia i Turquia
Cristina Mas. Periodista Diari ARA

Dimecres 10 juliol CLAUSURA I CONCLUSIONS

9.30 h Frontera Sud i drets humans: desobeïnt
la raó moderna per restablir la legalitat
Luca Gervasoni. Codirector de NOVACT - Institut Internacional per a l'Acció Noviolenta

10.30 h Murs per a una humanitat que pateix darrere les tanques
Arcadi Oliveres. President de la Universitat Internacional de la Pau

11.30 h Conclusions
Amb **José Ángel Ruiz Jiménez**